

SEC Working Papers Forum ครั้งที่ 1

บทคัดย่อ

หัวข้อ “การออมเพื่อการเกษียณอายุ”

โดย

รศ.ดร. พรอนงค์ บุษราตระกูลและทีมงาน

บทคัดย่อ

การเข้าสู่สังคมของผู้สูงอายุ (Aging Society) ของประเทศไทยประกอบกับการที่มีผลประเมินจากแหล่งต่างๆ ที่พบว่าประชาชนโดยทั่วไปไม่มีความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) อยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้การวางแผน/การลงทุน เพื่อการเกษียณอายุเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และเป็นประเด็นสำคัญทางสังคมที่ควรถูกนำมาพิจารณาเพื่อให้มีการพัฒนาแนวทางในการส่งเสริม/สนับสนุนให้การวางแผน/การลงทุนเพื่อเกษียณอายุบรรลุประสิทธิภาพสูงสุด โดยการวางแผน/การลงทุนเพื่อการเกษียณอายุมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญได้แก่ ความเพียงพอ/ความมั่นคงของผู้ออมในวัยเกษียณอายุ ซึ่งวิธีหนึ่งของการสะท้อนค่าความเพียงพอ/ความมั่นคงดังกล่าวได้แก่ การพิจารณาถึงสัดส่วนของรายได้ที่มาจากการออมในช่วงของการทำงานพร้อมผลประโยชน์จากการลงทุน ที่จะมาทดแทนรายได้ส่วนที่หายไปจากการเลิกทำงาน (replacement ratio) โดยค่ามาตรฐานที่ทางธนาคารโลกใช้ในการพิจารณาความมั่นคงของประชากรสูงอายุในประเทศต่างๆ ได้กำหนดไว้ที่ร้อยละ 60 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการที่จะทำให้ผู้เกษียณอายุมีความมั่นคงได้อย่างพอเพียงมาได้จากปัจจัย 2 ปัจจัยหลัก ได้แก่ จำนวนเงินรวมถึงระยะเวลาที่ออม และ รูปแบบของการนำเงินออมไปลงทุน ซึ่งครอบคลุมถึงประเภทของสินทรัพย์ที่ลงทุนและน้ำหนักของการจัดสรรเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ

การศึกษาในครั้งนี้จำลองสถานการณ์การออมและการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการและมีการออมเพื่อเกษียณอายุแบบบังคับผ่านการบริหารจัดการโดยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เพื่อตอบคำถามของงานวิจัยใน สองประเด็นหลักได้แก่ ผลกระทบเมื่อมีการปรับเปลี่ยนให้สัดส่วนเงินออมที่กำหนด จากร้อยละของเงินเดือนในอัตราคงที่ตลอดเวลาของการออมเป็นค่าที่ผันแปรได้ โดยให้ผันผันกับอายุ (อายุน้อยสัดส่วนร้อยละของการออมต่อเงินเดือนสูง และปรับลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น) ประเด็นที่สองคือ ผลกระทบเมื่อมีการปรับน้ำหนักการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงโดยให้ผันผันกับอายุ (อายุน้อยสัดส่วนร้อยละของการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงสูง และปรับลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้น)

จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยทั้งสอง กล่าวคือ จำนวนเงินออมและสัดส่วนเงินลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงสูงในกลุ่มผู้ออมที่อายุน้อย เป็นปัจจัยที่มีนัยสำคัญต่อความมั่นคง/ความเพียงพอของผู้ออมในวัยเกษียณ ประเด็นที่ท้าทายจึงได้แก่การประยุกต์ผลการศึกษาเพื่อไปพัฒนา/ส่งเสริมให้เกิดผลในทางปฏิบัติ อาทิ การสร้างนโยบายจูงใจให้ผู้ออมออมเพิ่มมากกว่าขั้นต่ำที่กำหนดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้มีอายุน้อย และ/หรือ การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงและผลตอบแทนการลงทุนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องต่อการลงทุนเพื่อเกษียณอายุต่อไป

